

วารสาร เมืองโบราณ

MUANG BORAN JOURNAL ๔๓.๑

ปีที่ ๔๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มีนาคม ๒๕๖๐

Vol. 43 No. 1 January - March 2017

www.MuangBoranJournal.com

อโยธยาศรีรามเทพนคร

ISSN 0125-4254
917012514260091

อโยธยาศรีรามเทพนคร
เมืองต้นกำเนิด
แห่งกรุงศรีอยุธยา

ถิ่นฐาน ผู้คน
ตามลำน้ำบนที่ราบป่าสัก
ตอนล่าง

ที่นี่...
สถานีชุมทางบ้านภาชี

อโยธยา ศรีรามเทพนคร

สารบัญ

- ๑ ภาพวาด... อโยธยาศรีรามเทพนคร สุทธิชัย ฤทธิจิตุพรชัย
๕ บทบรรณาธิการพิเศษ... สยามินทร์ปิ่นธเรศเจ้าภูมิพล พระผู้ทรงตัดดินต่างปิ่นเกล้า
ศรีศักร วัลลิโภดม

ภูมิวัฒนธรรม

- เรื่องจากปก...
๒๒ อโยธยาศรีรามเทพนคร เมืองต้นกำเนิดแห่งกรุงศรีอยุธยา วิยะดา ทองมิตร
เรื่องประจำเล่ม...
๓๓ อโยธยาศรีรามเทพนคร ศรีศักร วัลลิโภดม
๔๔ ถิ่นฐาน ผู้คน ตามลำนํ้าบที่ราบป่าสักตอนล่าง ณีจวิทย์ พิมพทอง
๕๗ ชีวิตผู้คนบน “เกาะพระ” กลางสายน้ำเจ้าพระยา เกสรบัว อุบลสรรค์
๖๘ ที่นี้... สถานีชุมทางบ้านภาชี เมธินี ชุ่มผล
๗๘ เหตุพิง : ภาพจำในสังคมเกษตรกรรมบ้านภาชี อภิญญา นน့်นาท
๘๘ โรคระบาดในสังคมสยามก่อนสมัยอยุธยาตอนปลาย กำพล จำปาพันธ์
๙๕ ค่ายพม่าบนพื้นที่วัดสมัยเสียดกรุง พ.ศ. ๒๓๑๐ อชิรวิษณุ อ้นพันธ์
๑๐๗ โจร ฝี่ และสมบัตินครเก่า อภิญญา นน့်นาท

ปกิณกะ

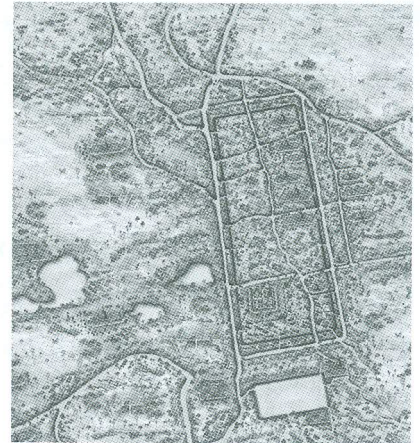
- ๑๑๖ ในรอบสามเดือน... กองบรรณาธิการ
๑๑๙ วิธีชน บนตำนาน... ท้าวอู่ทองแห่งอโยธยา ผู้ทำให้มังกู
ของพญาศรีธรรมมาไตรราชตกจากเศียร ศาสตราจารย์สุกัญญา สุจนายา
๑๒๓ เก็บตักนามบ้านนามเมือง... ตรอกกำปะนี พรพิมล เจริญบุตร
๑๒๗ เรื่องเล่าชาวกรุง... “ปิดฉาก” งานช่างชั้นครูที่ตรอกบ้านพาน วัลย์ลักษณ์ ทรงศิริ

บทความพิเศษ

- ๑๓๘ ท่องพุทธภูมิ... เกสรียะ : พุทธสถานที่พระพุทธรเจ้าทรงวางบาตร
ศรีศักร วัลลิโภดม
๑๔๔ บางเรื่องราวของแคว้นตะนาวศรีในประเทศพม่า ซอ ทูระ
๑๕๓ การแสดงโนราห์เสด็จในหลวงรัชกาลที่ ๙ ครั้งเสด็จเยี่ยมราษฎรภาคใต้
ในปี ๒๕๐๒ ผศ. ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์

Content

- 55 Habitations along the Waterways of the Lower Pa Sak Plain
Nattavit Pimthong
152 Some Notes on Thanintharyi Region of Myanmar
Zaw Thura

อโยธยาเป็นเมืองสำคัญในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๗
ด้วยเป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ
และสังคมในบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา
มีผังเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแบบเดียวกับ
เมืองคูบัวและสุพรรณภูมิที่อยู่ร่วมสมัยเดียวกัน
ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเกาะเมืองอยุธยา
ระหว่างลำน้ำหันตรากับลำน้ำคลองโพ